

ПЕРИТОНЕАЛНА ДИЈАЛИЗА- МОДАЛИТЕТ НА БУБРЕЖНА ЗАМЕСТИТЕЛНА ТЕРАПИЈА

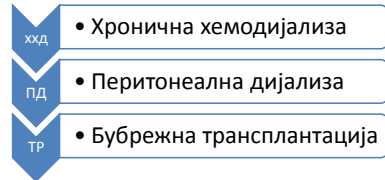
дмс Даниела Урдаревиќ
дмс Снежана Исаковска
Клиника за Нефрологија

ВОВЕД

Хронична бубрежна инсуфициенција-
прогресивно и иреверзибилно оштетување
на сите бубрежни функции

Лекување – бубрежно заместителна терапија:

ВОВЕД

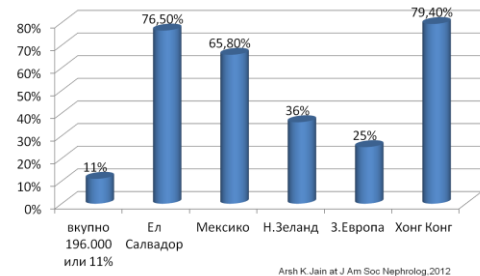

- Перитонеалната дијализа (ПД) успешна метода на лекување на терминален стадиум на ХБИ ако е спроведена на:

- АДЕКВАТЕН НАЧИН
- ОД ДОБРО ЕДУЦИРАН ТИМ
- КАЈ МОТИВИРАНИ ПАЦИЕНТИ

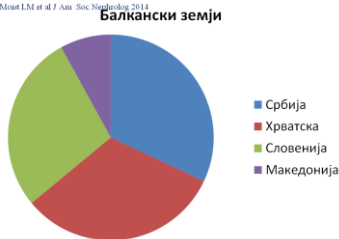
De Vin R et al Peritoneal dialysis International 2009

Застапеност на перитонеалната
дијализа во бубрежната заместителна терапија

Застапеност на перитонеалната
дијализа во бубрежната заместителна терапија

Moist LM et al J Am Soc Nephrol 2011

ПЕРИТОНЕАЛНА ДИЈАЛИЗА-ПРВ ИЗБОР

- ПД е континуирана бубрежна заместителна терапија
- ПД по физиолошки третман од ХД
- ПД како прв избор ја зачувува резидуалната диуреза кај пациент во ХББ ст 5
- Резидуалната диуреза овозможува :
 - клиренс на мали молекули
 - Клиренс на средно-големи молекули(б2 микроглобулин)
 - Елиминација на сол и вода
 - Одржување на волумен статусот на организмот
 - Елиминација на фосфор
- Резидуалната диуреза е главен предиктор за преживување на пациентите на ПД

Van Biensen et al J Nephrol 2008
Moist LM et al J Am Soc Nephrol 2014

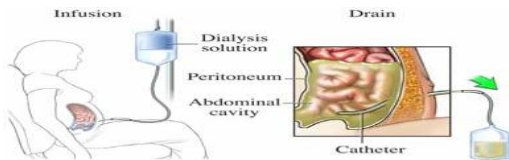
ЗОШТО ПЕРИТОНЕАЛНА ДИЈАЛИЗА?

- Домашна дијализа, едноставен начин на лекување
- Еднакво успешен како и ХД (во првите години на лекување)
- Поголема слобода на пациентот во начинот на живот
- Послободна исхрана и внес на течности
- Помалку посети на медицинска установа
- Начин на лекување при неможност да се обезбеди васкуларен пристап за хемодијализа
- Помала застапеност на инфекции со Б и Ц хепатит и СИДА

Van Bienssen et al. J Nephrol 2008
Moist LM et al. J Am Soc Nephrol 2014

ШТО Е ПЕРИТОНЕАЛНА ДИЈАЛИЗА ?

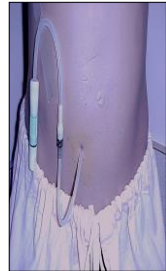

- Перитонеалната мембрана – дијализен филтер
- Перитонеален катетер поставен во перитонеалната празнина како пристап за изведување на перитонеалната дијализа, за втекување и истекување на растворот за перитонеална дијализа во перитонеалната празнина
- Систем составен од кеса со раствор за втекување и празна дренажна кеса за истекување на растворот од перитонеалната празнина

ПЕРИТОНЕАЛНА ДИЈАЛИЗА

- КАТЕТЕР

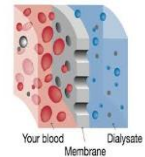
- Силоконски катетер
- Двоен cuff
 - ✓ првиот cuff се наоѓа под стомачниот мускул
 - ✓ вториот cuff се наоѓа 2-3 цм предизлезното место
- Излезното место – насочено кон долниот дел на абдоменот или странично
- Оперативно поставување на катетерот

ШТО Е ПЕРИТОНЕАЛНА ДИЈАЛИЗА?

Кесата со раствор за перитонеална дијализа содржи дијализатската течност, која ги извлекува токсините и вишокот на течност од крвта на пациентот преку перитонеалната мембрана, по пат на три дефинирани процеси :

- дифузија
 - осмоза
 - апсорпција
- кои се одвиваат истовремено

Перитонеална дијализа-контраиндикации

Релативни

- ✓ Обезен пациент: 110кг
- ✓ Хернии (abdominalni, ingvinalni, skrotalni)
- ✓ Адултна полицистична
- ✓ Абдоминални адхези
- ✓ НОВВ тешка форма

Апсолутни

- ✓ Деменција
- ✓ Намален вид
- ✓ Квадриплегија
- ✓ Абдоминални и карлични интервенции
- ✓ Аневризма на абдоминална аорта
- ✓ Илеостома, колоностома
- ✓ Црвени инфламаторни болести

Shetty A, Oreopoulos DG, Dialysis & transplantation

ПЕРИТОНЕАЛНА ДИЈАЛИЗА – КОНТРАИНДИКАЦИИ

СОЦИЈАЛНИ РЕЛАТИВНИ КОНТРАИНДИКАЦИИ

НЕСООДВЕТНИ УСЛОВИ ВО ДОМОТ ЗА ИЗВЕДУВАЊЕ НА ПЕРИТОНЕАЛНА ДИЈАЛИЗА

НЕДОСТАТОК НА МОТИВАЦИЈА ЗА ОБУКА ЗА ИЗВЕДУВАЊЕ НА ПЕРИТОНЕАЛНА ДИЈАЛИЗА

НЕДОСТАТОК НА ФАМИЛНА ПОДДРШКА И ПОМОШ

Shetty A, Oreopoulos DG, Dialysis & transplantation

Перитонеална дијализа модалитети Континуирана амбулантска перитонеална дијализа КАПД

- ✓ Пациентот ја изведува рачно, самостојно
- ✓ 3-5 измени во тек на 24 часа, 7 дена во неделата
- ✓ Во тек на денот на 4-6 часа, во тек на ноќта на 8-10 часа
- ✓ Една измена трае од 20-30 мин (истекување на стариот раствор и втекување на нов раствор 1,5 до 2.5 л на раствор)
- ✓ Растворот е спакуван во пластични кеси

Перитонеална дијализа модалитети Автоматизирана перитонеална дијализа АПД

- ✓ Апаратот автоматски ги изведува измените во текот на ноќта
- ✓ Апаратот се поставува на масиче покрај креветот
- ✓ Пациентот пред легнување го поврзува катетерот со апаратот
- ✓ 6-10 измени во текот на ноќта
- ✓ 7 дена во неделата
- ✓ Растворот е спакуван во пластични кеси

Перитонеална дијализа-компликации

Механички компликации

- Хернии- абдоминални, ингвинални и скротални
- Перикатетерско течење на растворот
- Течење на растворот за ПД во предниот абдоминален ѕид
- Малпозиција на катетерот, превиткан катетер
- Интралуменска оклузија (тромб или фибринска нишка)
- Екстралуменска оклузија на катетерот (оментум)
- Опстипација

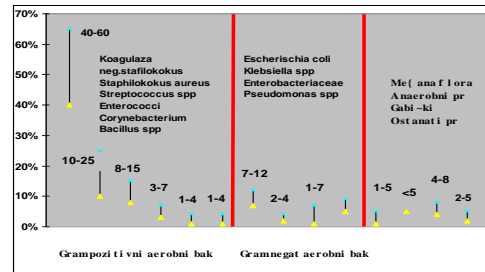
Инфективни компликации

- Инфекција на излезното место на ПДК
- Тунел инфекција на ПДК
- Акутен перитонит

ISPD (International Society for Peritoneal Dialysis)

Најчести причинители на перитонит

Bernardini J et al ISPD Guidelines 2006
Oliver MJ et al Kidney International 2007

ПРОФИЛ НА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА НА ПЕРИТОНЕАЛНА ДИЈАЛИЗА

- ❖ Познавање на облиците на заместителна терапија за ХБИ
- ❖ Познавање на анатомијата и физиологијата на перитонеалната празнина и мембрана
- ❖ Стекнато искуство во областа на перитонеалната дијализа со цел да изведува адекватна едукација на пациент на ПД и да препознава компликации поврзани со ПД
- ❖ Мотивирана
- ❖ Креативна
- ❖ Стрплива
- ❖ Прилагодлива
- ❖ Едуцирана

ПРОФИЛ НА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА НА ПЕРИТОНЕАЛНА ДИЈАЛИЗА

- ❖ Избор на пациент за ПД
- ❖ ПД катетери – пред и по оперативна нега
- ❖ Едукација на пациент
- ✓ Правилен хигиенски диететски режим на пациентот
- ✓ Дијализни прескрипции,
- ✓ Волумен на измени,
- ✓ Концентрација на кеси,
- ✓ Типови на ПД

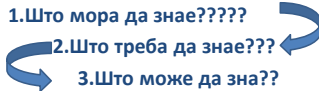
Медицинската сестра на ПД

- Едукација и тренинг на пациентот за изведување на ПД-основно поле на здравствена нега

1. План и пристап

- ШТО? КАКО? КОГА? ЗОШТО?

2. Имплементација

Формализиран програм за едукација е најдобар метод да се подготви пациентот за самостојна нега.

ISPD (International Society for Peritoneal Dialysis)

Медицинската сестра на ПД

- Едукација и тренинг на пациентот за изведување
- основно поле на здравствена нега

3. Евалуација

Протоколи според **ISPD (International Society for Peritoneal Dialysis)**

4. Пристап

Различни начини на кои пациентите учат

ИНТЕНЗИВНА ЕДУКАЦИЈА И РЕЕДУКАЦИЈА ЗА ИЗВЕДУВАЊЕ НА ПД

ПЛАН ЗА ЕДУКАЦИЈА НА КЛИНИКАТА ЗА НЕФРОЛОГИЈА

- *0 ден Подготовка на пациентот за имплантација на перитонеален катетер
 - *1 ден Имплантација на перитонеален катетер во оперативна сала
 - *2 ден Едукација на пациентот за основните принципи на перитонеална дијализа
 - *3-14 ден Едукација на пациентот за асептична техника при изведување на измените во состав на ПД, хигиена на раце
 - *4-13 ден Едукација на пациентот за правилна изведба на измените во состав на ПД со поддршка од тренажер и аудио-визуелни средства
 - *10-14 ден Едукација на пациентот за нега на излезното место на катетерот за ПД, самостојно изведување на преврска
 - *10-14 ден Едукација на пациентот за навремено препознавање на компликации поврзани со ПД (акутен перитонит, инфекција на излезното место, малфункција на катетерот, баланс на течности, фибрин, истекување на дијализат)
 - *13-14 ден Едукација на пациент за секојдневно водење на дневник за евиденција на измените во состав на ПД, дневно одредување на ултрафилтрација од измените, секојдневно мерење на телесна тежина и крвен притисок, субкутана апликација на еритропоетин
 - *14 ден Едукација на пациентот за правилен хигиено диететски режим
- Обезбедување на услови и хигиенски мерки во домот на пациентот.

Тренинг програма за ПД пациенти

Адекватен простор за тренинг и едукација

Аудиовизуелна поддршка

- ✓ постери
- ✓ модели
- ✓ тренажери
- ✓ компјутер
- ✓ интернет

Перитонеална дијализа наши искуства

- Одделот функционира од 1996 год.
- Податоци од 2007-2017 год.

Перитонеална дијализа наши искуства

Вкупно лекувани 98 пациенти

Перитонеална дијализа-наши искуства

Најдолго време на лекување со ПД
12 години

Просечно време на ПД
5 години и 6 месеци

Перитонеална дијализа наши искуства

Трансплантирани 18 пациенти

Од кадавер 2 пациенти

Жив дарител 16 пациенти

Перитонеална дијализа наши искуства

На ХД префрлени 24 пациенти

Перитонит 8 пациенти

Ультрафилтрациона слабост 10 пациенти

Малфункција на катетерот 2 пациенти

Leakage 4 пациенти

Перитонеална дијализа наши искуства

Имплантиран катетер а не е започнато лекувањето со ПД

Leakage 2 пациенти

Оментум 2

Перитонеална дијализа наши искуства

Смртен исход 28 пациенти

Перитонит 9 пациенти

Коморбидитети 19 пациенти

Перитонеална дијализа наши искуства

Експлантација на перитонеален катетер и имплантација на нов кај 3 пациенти (перитонит)

Клиника за Нефрологија – Оддел за перитонеална дијализа

**БЛАГОДАРИМЕ ЗА
ВНИМАНИЕТО**